

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Адриана Христова Миткова, СУ „Св. Климент Охридски“

за материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност
‘доцент’ на ПУ „Паисий Хилендарски“

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки
професионално направление: 2.1. Филология

(Испански език – лексикология на съвременния испански език)

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 94 от 25 ноември 2016 г. и в интернет-страницата на ПУ „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра Романистика и германистика към Филологически факултет, като кандидат участва гл.ас. д-р Веселка Ангелова Ненкова от катедра Романистика и германистика, ФФ, ПУ „Паисий Хилендарски“.

Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № Р33 – 344 от 24.01.2017 на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Испански език – лексикология на съвременния испански език), обявен за нуждите на катедра Романистика и германистика към Филологическия факултет.

Единствен кандидат за участие в конкурса е гл.ас. д-р Веселка Ангелова Ненкова, щатен преподавател по испански език и литература в катедра Романистика и германистика, ФФ, ПУ „Паисий Хилендарски“.

След обучение в Университета във Валядолид (Испания) В. Ненкова получава магистърски степени по професионален и институционален превод и по преподаване на испански език на чужденци, а през 2008 г. – докторска степен по приложна испанска лингвистика. Преминава шестмесечна специализация за научноизследователска дейност в Университет Париж-ХІІІ за придобиване на диплом за европейски доктор. Притежава следдипломна квалификация „Специалист по индийска култура“.

Учебно-преподавателска дейност

Обхватът на преподавателската дейност на д-р В. Ненкова е показателен за нейните разностранни професионални интереси и подготовка. Преподава в бакалавърски, магистърски и програми за следдипломна квалификация във ФФ на ПУ „Паисий Хилендарски“.

В образователно-квалификационната степен „бакалавър“ води лекционни курсове по *Морфосинтаксис на съвременния испански език, Испанска литература 2 част и Испаноамериканска литература*, семинарни занятия по *Практически испански език, Писмени упражнения, Испанска литература 2 част, Испаноамериканска литература и Превод*, както и избираемия курс по *Испански език за делови контакти*.

В образователно-квалификационната степен „магистър“ чете лекции по *Съпоставителна фразеология на испанския и българския език, Семантика, граматика и прагматика, Общ теоретичен курс – испанска граматика* и води семинарни занятия по *Испански език (бизнес, търговия и дипломация), Практикум (литературен, политически и научен превод), Практически испански език, Испански език, Превод испански-български*.

Води часове в програми за следдипломна квалификация.

Автор е на две учебни помагала и съавтор на едно. Научен ръководител на 10 и рецензент на 8 дипломни работи в бакалавърски и магистърски програми. Научен ръководител на стажанти по програмата FARO (Испания).

Научноизследователска дейност

Д-р В. Ненкова е автор на значителна научна продукция – две монографии, 26 статии и две рецензии. Регистрирани са 16 цитирания на нейните научни трудове. Участвала е в два научноизследователски проекта. Свидетел съм на нейни участия в научни форуми и представяните доклади винаги са били посрещани с интерес от аудиторията.

За участие в конкурса д-р В. Ненкова е представила една монография (в качеството на хабилитационен труд) и 15 статии, 13 от които са свързани с темата на хабилитационния труд. Броят на публикациите, както и темата на дисертационния труд са показателни за трайните интереси и системната и задълбочена работа в полето на фразеологията на испанския език в продължение на години..

Съдържанието на монографията е организирано в увод, три глави и заключение. Структурата е ясна, изчистена и напълно съответства на замисъла ѝ.

В увода е представен накратко трудът и са изложени целите, които си поставя авторката, а именно да открие и анализира различните механизми за творческо модифициране на фразеологични единици в литературния, журналистическия и рекламния дискурс. Описан е корпусът, състоящ се от 204 примера, ексцерпирани от 37 литературни произведения, два сборника със статии, на А. Перес-Реверте и Г. Гарсия Маркес, и от вестници, списания, телевизионни и радиопредавания.

Първата глава съдържа изходните понятия и теоретични постановки, използвани при изработването на аналитичната част на работата. Това са схващанията за същността и видовете фразеологични единици и за фразеологичните модификации и прагматичните цели, с които се прибегва до употребата им.

Фразеологичните единици се разглеждат в светлината на широкото разбиране на понятието и са представени съгласно с най-разпространената и утвърдена в испанистиката класификация, тази на Г. Корпас Пастор, в която се обособяват три групи: колокации (*colocaciones*), фразеологизми в тесния смисъл на думата (*locuciones*) и фразеологични изкази (*enunciados fraseológicos*).

Другото ключово за труда понятие, фразеологична модификация, е дефинирано като съзнателно разрушаване на структурата на даден фразеологизъм, в резултат на което се създава нова единица, с която се цели да се привлече вниманието на читателя и да се произведе определен ефект върху него.

Искам да спомена, че в русистиката са разпространени термините неофразеологизация и неофразеологизъм, които много точно назовават този вид езикова игра. Неофразеологизацията представлява процес на обновяване на познати устойчиви словосъчетания и в резултат на разрушаването на традиционната ФЕ се появява нова единица с друго значение – неофразеологизъм.

Както се посочва в работата, изразът придобива ново значение, но без да губи връзката си с изходната конструкция. Новата единица функционира на равнището на речта и представлява оказионализъм, който създава специфичен въздействащ ефект. Възможни дискурсивни ефекти са например ирония, сарказъм, шега, хумор, афективност, експресивност и др.

Втората глава представлява аналитичната част на труда, в която са обхванати техниките за фразеологично модифициране. Обособени са три вида – двата основни (вътрешни и външни) и смесени. В рамките на всеки вид са разгледани подробно конкретните средства за образуване на неофразеологизми. Те са илюстрирани с многобройни, подходящо подбрани примери, придружени от подробни коментари, които улесняват правилното им тълкуване и описват постигнатия дискурсивен ефект.

Извършеният в тази част анализ е показателен за възможността на писатели, публицисти и журналисти да играят с езика и да създават нови образи, които се асоциират с оригиналните фразеологизми. Така, творческите неофразеологизми се превръщат в елемент

от идиолекта на даден автор. Умелото боравене с експресивния и емотивния потенциал на ФЕ води до изграждане на оригинален индивидуален стил. В подкрепа на това е достатъчно да посочим неповторимия колоритен стил на А. Перес-Реверте, показателен за който е внушителният брой на цитираните на примери от негови произведения.

В третата глава на монографията В. Ненкова обръща специално внимание на присъствието на ФЕ в рекламния дискурс и на ролята на фразеологичните модификации при създаването на рекламни текстове. Тъй като при рекламите е особено важно да се привлече вниманието на адресатите и да се въздейства върху поведението им, в тях са много разпространени езиковите игри. Както посочва авторката (стр. 101), модифицирането там е особено продуктивно, тъй като предизвиква интерес, рекламните слогани се запомнят лесно и така се създават предпоставки те да се задържат трайно в съзнанието на потребителите.

В заключителната част на труда в синтезиран вид са изложени резултатите от извършения анализ, свързани с природата на модифицирането на ФЕ, явленията, които обуславят и позволяват извършването на неофразеологизация, честотата на употреба и спецификата на различните видове и подвидове.

Библиографските източници са подбрани съобразно темата на изследването. В списъка присъстват имената на най-авторитетните и утвърдени автори в областта на съвременната испанска фразеология.

Монографията на д-р В. Ненкова отразява резултатите от осмислянето на основни теоретични постановки от областта на фразеологията и адекватното им прилагане при анализ на емпиричен материал от литературни, журналистически и рекламни текстове. Работата върху три дискурсивни жанра и изключително богатия корпус са надежден източник на информация за продуктивността и актуалните употреби на манипулацията на ФЕ в речевата практика. Като основен приносен момент искам да изтъкна разкриването на стилистичния и прагматичния потенциал на създаването на оказионални фразеологизми.

Трудът има подчертана практическа насоченост и приложимост в преподавателската практика. Работата е много четивна, характеризира се със сбити и ясни формулировки, достъпен стил.

Заключение

Кандидатката в конкурса, гл.ас. д-р В. Ненкова, напълно отговаря на специфичните изисквания за получаване на академичната длъжност 'доцент'. Оценявам високо качествата на преподавателската ѝ работа и на научната ѝ продукция. Всичко казано ми позволява да предложа на членовете на научното жури да гласуват за избора на гл.ас. д-р Веселка Ангелова Ненкова за *доцент по Лексикология на съвременния испански език*

..... 2017 г.

Изготвил становището: .....

доц. д-р Адриана Миткова